

KARJAA LÄPP STORA NÄSET

Rautakautisen löytöpaikan koekaivaus

Jan Fast ja Henrik Jansson 1999

KARIS LÄPP STORA NÄSET
Provgrävning av en fornlämning från
järnålder

220-01-0223

1999

Jan Fast
Henrik Jansson

Karis Läpp Stora Näset

Fornlämningstyp:	
Brandgravfält + aktivitetsområde	
Datering:	
Järnålder (merovingertid?)	

Koordinater:	
X= 6659 75 Y= 2480 78 Z= 15, 31 m.ö.h. (högsta punkt)	
Placering:	
Ca 4,5 km SW om Karis kyrka	
Grundkarta:	
2014 07 SNAPPERTUNA	
Omfattning:	
ca 30 x 25 m (E-W x N-S)	

Registerby:	
Läpp	
LR beteckning:	
220-409-0001-0029	
Lägenhetsnamn:	
Bäljars	

Tidigare undersökningar

Hirviluoto-Suominen	1981	Inventering
KARJAA 9 (KM 21368)		
Seppälä	1996	Inventering
-		
Fast-Jansson	1999	Provgrävning
KM 31633:1-72		

Innehållsförteckning

1. Inledning.....sid 3
2. Utgrävningens område och läge samt topografi.....sid 3
3. Utgrävningsteknik.....sid 4
4. Jordarter, kulturlager och fasta
anläggningar.....sid 4
5. Fyndmaterial.....sid 5
6. Resultat och sammandrag.....sid 6
7. Negativförteckning..... sid 7
8. Diapositivförteckning..... sid 8

Bilagor

1. Inledning

Fornlämningen vid Stora Näset (eller Stornäset) lokaliserades år 1981 vid en inventering utförd av Anna-Liisa Hirviluoto och Esa Suominen. I provstick, gjorda i kullens östra sluttning, hittades keramik, skörbrända stenar och kulturlager. Med detta som grund har lokalen karakteriserats som ett brandgravfält. Enligt Seppälä, som inventerade den 1996, kan fornlämningen sträcka sig över hela kullen och möjligtvis även norr om kullen, var Bäljars åkrar tar vid.

Vid inledningen av 1999 års provgrävning var lokalen vid Stora Näset fortfarande så gott som undersökt. Därmed beslöts att på platsen utförs en extensiv provgrävning med hjälp av ett nätverk av provgropar. Syftet med provgrävningen var att datera fornlämningen, fastställa dess gränser och om möjligt preliminärt fastställa dess karaktär. Under utgrävningen öppnades även större provgrävningsområden, för att få en bättre bild av fornlämningens karaktär, kulturlagrens utveckling och fasta konstruktioner. Innan fältarbetet inleddes beslöts även att s.k. titthålsteknik används. Detta betyder att ifall fasta konstruktioner, såsom brandgravfält, hittas, dokumenteras de endast och lämnas sedan för kommande undersökningar. Orsaken till detta var att tiden och syftet med provgrävningen inte gav rum för större utgrävningar och vid små grävningsområden kan viktig information gå förbi utgrävaren.

Utgrävningen utfördes 7.6.-18.6.1999. som projektledare fungerade Jan Fast och fältledare var Henrik Jansson. Som ritare och forskningsassistent fungerade Stefan Wessman, arkeologie studerande vid Åbo universitet. Som grävare fungerade amatörarkeologer och kursdeltagare i en kurs i arkeologi vid Karis Kurscenter, som också finansierade utgrävningen.

Eftersom Stora Näset tillhör Läppträskets naturskyddsområde utfördes en preliminär biologisk inventering innan fältarbetet inleddes. Inventeringens syfte var att undersöka ifall sällsynta växter eller andra ekofakter som borde skyddas förekom i området. Inventeringen utfördes av den nu pensionerade Tvärminne zoologiska stations chef Kalevi Keinäs. Han konstaterade att inga sällsynta växter förekommer på undersökningsområdet i.o.m. att området har förvuxit och därmed har möjligtvis sällsynta blomarter, t.ex. olika arkeofyter, strypts under dessa. Han föreslår att området periodvis skulle slås eller betas.

Eftersom fasta anläggningar påträffades beslöts att området bör dokumenteras noggrannare med takymeter. Syftet med detta var att placera provgroparna noggrannare och därmed underlätta en senare rekonstruktion av 1999-års utgrävning. Alla provgropar och konstruktioner dokumenterades med hjälp av takymeter. Dokumentationen utfördes av Tekniska högskolans fotogrammetriska institutions assistent, Dipl.ing. Jyrki Mononen.

2. Lokalens läge samt topografi

Stora Näset ligger vid Läppträskets nord-västra strand, ca 4,5 km sydväst om Karis kyrka och ca 0,5 km mot sydväst från Karis Shell på andra sidan Bäljars åkrar. Till Läppträskets strand är avståndet ca 100 m. Stora Näset är en del av Läppträskets fornlämningskomplex och ofta har termen "centralbygd" använts då fornlämningarna på Bäljars åkrar behandlats. Fornlämningarna är förutom Stora Näset främst Lilla Näset, Bäljars 1 (se Seppäläs inventeringsrapport 1996) samt några lokaler norr om området.

Stora Näset är en kulle som delvis är uppodlad på norra sidan. På högsta delen av området träder berggrunden i dagen. Mot syd och sydost sluttar marken svagt varefter den vid 10 m:s höjdkurvan faller något brantare ner i Läppträskets sumpiga strandzon. Trots att området norr och även väst om Stora Näset är uppodlad kan man lätt observera att kullen i något skede

varit en holme. Fortfarande är marken runt Stora Näset sumpig och blöt, innan den stiger uppåt igen. Eftersom området förväntas bestå av vegetationen främst av ängsväxter och al, förutom på kalberget var några tallar trivs. I slutningen mot syd och sydost växer hassel. Troligtvis har området, kanske t.o.m. under början av detta sekel, varit mer öppen p.g.a. odlingsaktivitet även på själva Stora Näset (se nedan).

3. Utgrävningsteknik

Provgropsnätet lades ut med linjedragning enligt kompassnorr, i syfte att utgrävningen även med enkla metoder skall kunna rekonstrueras i framtiden. Koordinatsystemet utgick från västra kanten av en jordfast sten (koord. 100/500), belägen strax öster om områdets högsta punkt. Denna sten fungerade även som fixpunkt (höjd över havet 15,42 m, se karta). För att underlätta orientering med takymeter i framtiden konstruerades en fixpunkt i södra hörnet av den stenvägg som är belägen i Stora Näsets västra del. I samband med 1999-års dokumentation flyttades fixpunkterna och höjdpunkterna från stadens fixpunkter belägna på andra sidan Bäljars åkrar, mot nordost (se bifogad lista över koordinater uppmätta med takymeter).

Provgroparna lades ut med 5-10 m:s mellanrum. Eftersom vegetation inte fick förstöras anpassades nätet till växtligheten. Provgroparna var 1 x 1 m stora, förutom tre 2 x 2 m stora provgrävningsområden (koord. 92-93/488-489, 93-94/497-498, 102-103/472-473) som öppnades för att få en bättre bild av fornlämningen. Alla provgropar avtorvades med spade och torvorna granskades undertill. Därefter utfördes utgrävningen med hjälp av skärslev i 5 cm:s lager, som valdes p.g.a. att kulturlagren förväntades vara tunnare och för att inga fasta konstruktioner skulle förstöras. Den omrörda provgropen 87/488 grävdes med spade till botten. Då provgroparna med säkerhet konstaterats fyndtomma eller kulturlagren upphört, granskades dessa ännu med spadstick i fall det var möjligt. Efter utgrävningen fylldes provgroparna igen och omgivningen snyggades upp.

Utgrävningen dokumenterades genom fotografering och kartritning av nivå- och profilkartor. En översiktskarta över Stora Näset ritades i skala 1:1000.

4. Jordarter, kulturlager och fasta konstruktioner

Jordmånen på lokalens sydsluttning består av ett ca 0,10-0,50 m tjockt lager av matjord. Under denna vidtar på de flesta ställen ren gul sand. I några provgropar observerades ett tunnt lager rödbrun jord (provgrop 100/497, 110/497). Huruvida detta lager är uppstått som en följd av förhistorisk aktivitet kunde inte fastslås. Möjligtvis har färgningen helt enkelt uppstått p.g.a. jordartens övergång från mull till sand.

Såsom redan nämnts träder berggrunden i dagen på områdets högsta punkt. Även runt denna ligger berget endast 0,20-0,40 m under markytan. Berggrunden påträffades i provgroparna 87/488, 92-93/488-489, 93-94/497-498, 100/492, 100/497, 102/507 och 110/497. De övriga är belägna i den ovannämnda sandiga sluttningen med ett lager av matjord ovanpå. I de provgropar där berggrund påträffades, fanns ett klart kulturlager, bestående av svart, seg troligtvis bränd jord. Kulturlagret skiljde sig från torven främst genom att det klart band mer fukt till sig än mullen.

I provgrävningsområde 93-94/497-498 påträffades en anläggning som tolkats som ett brandgravfält. Gravfältet påträffades endast 0,05-0,08 m. under markytan och består av svart jord och skörbrända knytnävsstora stenar. Troligtvis anlades provgrävningsområdet i gravfältets sydligaste del i.o.m. att inga spår av gravfältet påträffades i provgrävningsområdet mellan koordinaterna 92-93/488-489. Gravfältet fortsätter däremot mot norr över högsta delen

av Stora Näset i en svacka mellan två låga bergsknallar. Brandgravfältet är ett mycket begränsat sådant och omfattar troligtvis ett 8-12 x 1-4 m (NS x EW) stort område. Provgrävningsområdet grävdes endast till nivå 1 (d.v.s. ytan för gravfältet), efter detta dokumenterades stensättningen och provgrävningsområdet fylldes igen.

I Stora Näsets västra del finns en stenmur som tolkats på olika sätt i bygden, anläggningen har t.o.m. tolkats som en förhistorisk brygga. Stenmurens verkliga karaktär kunde dock fastställas genast vid utgrävningens inledning. Det rör sig om en ramp troligtvis till en hölada. Fortfarande kan stock och hörnstenar tillhörande ladan observeras nedanför stenmuren. Muren har byggts i den branta bergssluttningen och på ovasidan har man fyllt på med jord, tills man åstadkommit en plan yta lämplig för hästfordon. Denna konstruktionsteknik kunde väl observeras i provgrop 87/488, där jorden var omrörd och recent material såsom spikar påträffades en meter under markytan, liggande direkt på berggrunden. Stenmuren kan vara från detta sekel i.o.m. att den bultats i berget med kraftiga stålbulvar. Spår av trafiken till och från höladan kunde observeras i provgrävningsområdet mellan koordinaterna 92-93/488-489, där inga fynd gjordes i de översta lagren och ett lager hårdpackad lera påträffades. Under detta låg ett tydligt kulturlager och grävningens rikaste fynd. Lerlagret har antingen orsakats av trycket från hästar och annan trafik eller så har det konstruerats i syfte att skapa en hård yta över vilken tyngre last kan köras.

5. Fyndmaterial

Fyndmaterialet domineras av keramik och slagg. Speciellt rika var fynden i provgrävningsområde 92-93/488-489 och i provgrop 100/497. I provgroparna 100/492, 100/507, 102-103/472-473, 103/473, 110/488, 110/497, 120/461, 120/488, 120/497 och 130/488 hittades mindre än 10 bitar slagg eller lerkärlsbitar per grop. Anmärkningsvärt är att endast sex lerkärlsbitar och tre bitar slagg påträffades på brandgravfältet. Keramiken är grovt avmagrad och till största delen ornerad. Kantbitarna har både flata och runda kanter. En kantbit är ornerad med snörliknande avtryck löpande under kanten. En bit är ornerad med streckliknande avtryck, som är placerade intill en förtjockning. En del av keramiken är försintrad, d.v.s. den har varit ursatt för extremt hög värme.

Det brända benmaterialet är spatialt begränsat till brandgravfältet och provgrop 100/497, lager 1, där 13 st benbitar påträffades. Detta är en så klar begränsning att restriktioner beroende på utgrävningsteknik och personlig förmåga hos grävaren kan uteslutas. I det ljus resultatet från denna utgrävning ger benmaterialet ett klart samband med gravfältet.

Även bränd lera påträffades i de flesta provgropar där andra fynd gjordes. Av dessa bör särskilt en bit som påträffades på brandgravfältet nämnas. Denna har en triangulär form med avtryck typiska för lerklining som intryckts mellan två stockar. Av bitens storlek att döma (vikt 373 g) är det fråga om rätt så grovt timmer.

De mest spektakulära och även dateringsmässigt viktigaste fynden bestod av två spjutspetsar påträffade intill varandra (94/498), strax under markytan och ovanpå stensättningen i brandgravfältet. Den ena spetsen (KM 31633:33) var komplett med t.o.m. holkens nit intakt. Dess blad är utdraget droppformat och dess bredaste del är beläget nära dess bas. På bladets mitten löper en mittås och på dess båda sidor två fåror. Fårorna löper inte över hela bladet utan är belägna i bladets mittparti i riktning med spetsens längdaxel. En klar parallell till denna spets finns avbildad i Suomen Rautakauden Kuvasto I (Kivikoski 1947, sid 54 och bild 525). Enligt Kivikoski skall motsvarigheter till denna grupp av spjutspetsar ha hittats i Estland och Lettland. Kivikoski daterar spetsen till slutet av yngre folkvandringstid (d.v.s. slutet av merovingertiden).

Den andra spjutspetsen är avbruten i spetsdelen och den avbrutna delen (KM 31633:35) påträffades först. Ungefär två cm under denna påträffades resten av spjutspetsen (KM 31633:34). Spjutspetsen har en spetsig tånge som på mitten har en förtjockning. Mot spetsen är tångens genomskärning rund, mot själva bladet är den i snitt rektangulär. Själva bladet har en svag rygg och spetsoval form. Bladets bredaste del är belägen nära basen. I publikationen av undersökningarna Vainiomäki (Purhonen 1996, plate 17:7) är en spjutspets tillhörande samma grupp avbildad. I texten (Schauman-Lönnqvist 1996, sid. 59) nämns att av samma typ förekommer även en typ som har sin bredaste del närmast basen, såsom spjutspetsen från Stora Näset. Enligt Schauman -Lönnqvist daterar Salmo denna typ av spjutspetar till 700-talet. De båda pjutspetsarna var mycket väl bevarade trots att de hittades alldeles under markytan.

Fyndtomma provgropar var 100/482, 106/482, 110/461, 110/471, 120/451 och 128/472

6. Resultat och sammandrag

Enligt undertecknades åsikt uppnådde provgrävningen sina syften. Klara gränser för fornlämningen på Stora Näset kunde fastställas. Troligtvis rör det sig om en ytterst begränsad fornlämning som begränsar sig endast till den högsta delen av området (över 14 m höjdkurvan). Trots att fynd gjordes utanför de områden där berggrund nåddes, kan man anta att fornlämningen är begränsad till detta område. De lägre i den sandiga slutningen belägna fyndförande provgroparna ligger troligtvis antingen i fornlämningens periferi eller så är fynden i sekundärt läge. Som redan nämnts påträffades i dessa områden ett tjockt lager matjord vilket troligtvis härrör från odlingsaktivitet på Stora Näset. Detta kombinerat med den trafik som pågått till höladan har troligtvis rört om fyndlagren i de allra översta markskikten och möjligtvis spritt ut dessa nedåt i slutningen. Även naturlig erosion och förflyttning förorsakad av regn, och årstider måste tas i beaktande. Därmed är troligtvis själva fornlämningens omfattning så liten som 30 x 25 m (E-W x N-S) och begränsad till bergsknallen på Stora Näsets högsta del. Man måste dock komma ihåg att utgrävningen var en extensiv provgrävning under begränsad tid och att information kan ha förbigåtts p.g.a. detta.

Fornlämningen kan dateras till 700-talet med hjälp av spjutspetsarna i.o.m. att båda är temporärt samtida. Dateringen bör förstås anses som preliminär. Dessa fynd är de enda klart daterbara fynden tillsvidare och de hittades ovanpå gravfältet, som fortfarande är outgrävt. Dock är även gravfältet av en typ som oftast kan dateras till merovingertid, d.v.s. den består av en begränsad, flat stensättning belägen direkt på berggrunden. Dessutom har en naturlig svacka använts då gravfältet anlagts. Dock har inga daterbara fynd gjorts utanför gravfältet och fortfarande måste frågan om aktiviteten runt gravfältet är samtida med själva begravningarna i brandgravfältet hållas öppen.

Frågan om platsens karaktär är klar vad kommer till brandgravfältet. Det är även klart att annan aktivitet förekommit främst på de högst belägna delarna av Stora Näset. Vad denna aktivitet kan ha varit är dock svårt att fastslå.

Tillsvidare har inga fynd som direkt tyder på att en boplats funnits på Stora Näset påträffats. De obetydliga keramikfynden räcker enligt undertecknade inte ännu till för att klassificera platsen som en boplats. Slaggfynden tyder i sin tur på metallhantering liksom även den svarta möjligtvis brända jorden och den försintrade keramiken. Inga andra fynd som tyder på metallhantering har tillsvidare påträffats på Stora Näset. Det är känt att slagg nedsatts i gravfält i rituellt syfte. Slaggen på Stora Näset påträffades dock främst i områden runt brandgravfältet. Frågan om den slaggproducerande aktivitetens karaktär måste därför ännu i detta skede lämnas öppen. Varken rituell aktivitet eller järnframställning kan uteslutas i detta skede.

Då resultaten från 1999-års utgrävning placeras i en större kontext kan några intressanta kommentarer göras. År 1998 utgrävdes ett gravfält daterat till folkvandringstid på Lilla Näset och tidigare har vid skogsdungen i nordvästra delen av åkrarna hittats föremål från vikingatid. Då detta gravfält preliminärt kan dateras till merovingertid, ifrågasätter det ifall termen centralbygd kan användas åtminstone för fornlämningarna på Lappträskets norra sida. Tillsvidare ser det ut som om fornlämningarna t.o.m skulle kunna dateras till olika perioder. Fastän de inte är samtida bildar de dock en intressant kronologisk sekvens från folkvandringstid till vikingatid. Tillsvidare har inga regionala undersökningar gjorts och därför kan dessa fornlämningar inte relaterats i ett större regionalt perspektiv.

Fornlämningen på Stora Näset är dock viktig ifall dylika undersökningar i framtiden utförs. Den bildar idag en välbevarad helhet. Fastän man på flera ställen påträffat keramik från järnåldern på åkrarna norr om Stora Näset har inga påträffats på själva kullens sluttningar. Brandgravfältet är p.g.a. sin placering väldigt utsatt för erosion. Under utgrävningen måste gravfältet avgränsas från all gångtrafik i.o.m. att den påverkade de översta stenlagren i brandgravfältet. Därför föreslår vi, förutom periodisk skötsel av vegetationen, att själva brandgravfältet avgränsas så att det kan skyddas för kommande undersökningar.

Slutligen vill vi uttrycka ett stort tack till alla som deltog i utgrävningen och även Karis Kurscenter, som finansierade utgrävningen och fungerade som arrangör.

Rapport skriven av

Helsingfors 27.02.2000

Henrik Jansson
fältledare

Granskad

Helsingfors 27.02.2000

Jan Fast
projektledare

LITTERATUR:

- Kivikoski, Ella 1947 Suomen Rautakauden Kuvasto I. Werner Söderström Osakeyhtiö. Porvoo.
- Schauman-Lönnqvist Marianne 1996 Weapons. In *Vainiomäki- A Merovingian Period Cemetery In Laitila, Finland*. Ed. Paula Purhonen. Pp. 53-62. National Board of Antiquities. Vammala.

7. Negativförteckning

Nr	Provgrop	Förklaring
F: 115463		Översiktsbild. Från NE.
F:115464		Översiktsbild. Brandgravfältet i mitten av bilden. Från E.
F:115465		Översiktsbild. Från NW
F:115466		Översiktsbild av ramp till hölada. Från NNE.
F:115467		Översiktsbild. Från N.
F:115468		Översiktsbild. Från N.
F:115469		Panoramabild från höger-vänster. Från N.
F:115470		Panoramabild från höger-vänster. Från N.
F:115471		Panoramabild från höger-vänster. Från N.
F:115472		Panoramabild från höger-vänster. Från NW.
F:115473		Panoramabild från höger-vänster. Från NW.
F:115474		Panoramabild från höger-vänster. Från NW.
F:115475		Panoramabild från vänster-höger. Från NW.
F:115476		Panoramabild från vänster-höger. Från NW.
F:115477		Panoramabild från vänster-höger. Från N.
F:115478		Panoramabild från vänster-höger. Från N.
F:115479		Panoramabild från vänster-höger. Från NNE.
F:115480	102-103/472-473	Bottennivå. Nivå 5. Från S.
F:115481	102-103/472-473	Nivå 2. Från S.
F:115482	100/507	Arbetsbild. Från SE.
F:115483	128/472	Arbetsbild. Från NW.
F:115484	93-94/497-498	Nivå 1. Från S.
F:115485	110/488	Bottennivå. Från ovan.
F:115486	110/488	Bottennivå. Från E.
F:115487	93-94/497-498	Spjutspets in situ. Från S.

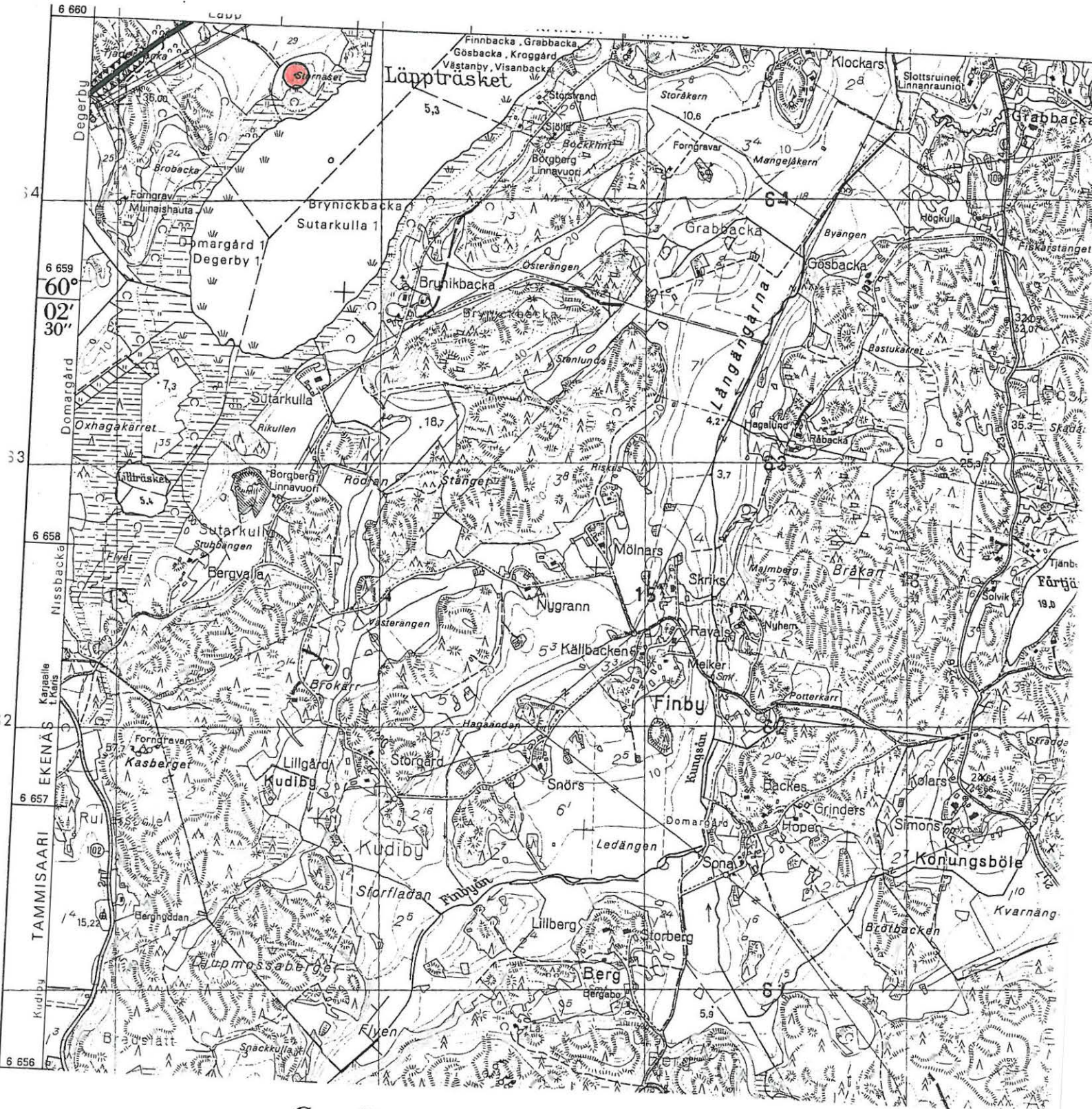
Nr	Provgrop	Förklaring
F:115489	93-94/497-498	Spjutspets in situ. Från ovan.
F:115490	93-94/497-498	Spjutspets in situ. Från ovan.
F:115491	93-94/497-498	Spjutspets in situ. Från S.
F:115492	93-94/497-498	Spjutspets in situ. Från ovan.
F:115493	93-94/497-498	Spjutspets in situ. Från ovan.
F:115494	93-94/497-498	Spjutspets in situ. Från ovan.
F:115495	93-94/497-498	Arbetsbild. Grävning av spjutspets. Från S.
F:115496		Arbetsbild. Från E.
F:115497	100/497	Bottennivå samt E-profil. Från W.
F:115498		Arbetsbild. Linjedragning. Från W.
F:115499	92-93/488-489	Lerlager. Från S.
F:115500	82/488	Arbetsbild. Från SE.
F:115501		Arbetsbild. Jyrki Mononen vid takymetern samt Jan Fast. Från W.
F:115502	92-93/488-489	Nivå 4. Från W.
F:115503	92-93/488-489	Bottennivå samt N-profil. Från S.
F:115504		Ogrävt brandgravfält. Från E.
F:115505		Ogrävt brandgravfält. Från S.

8. Diapositivförteckning

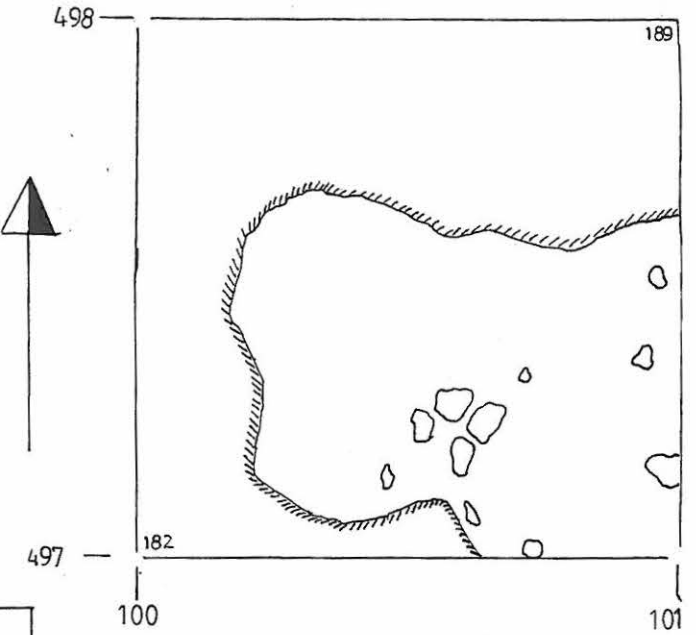
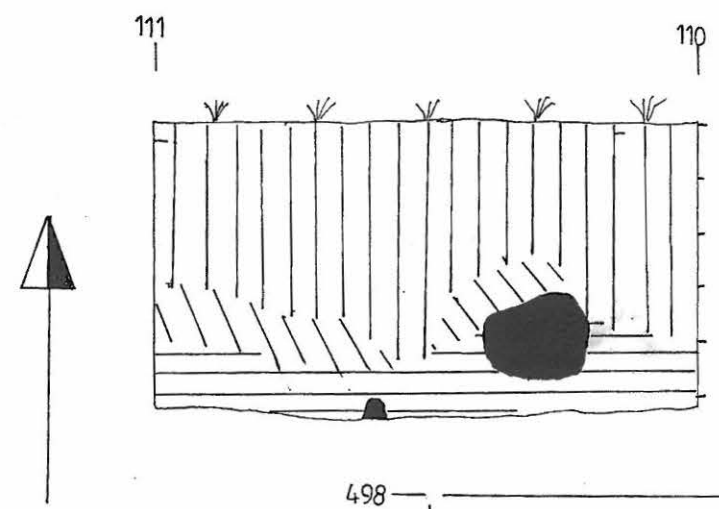
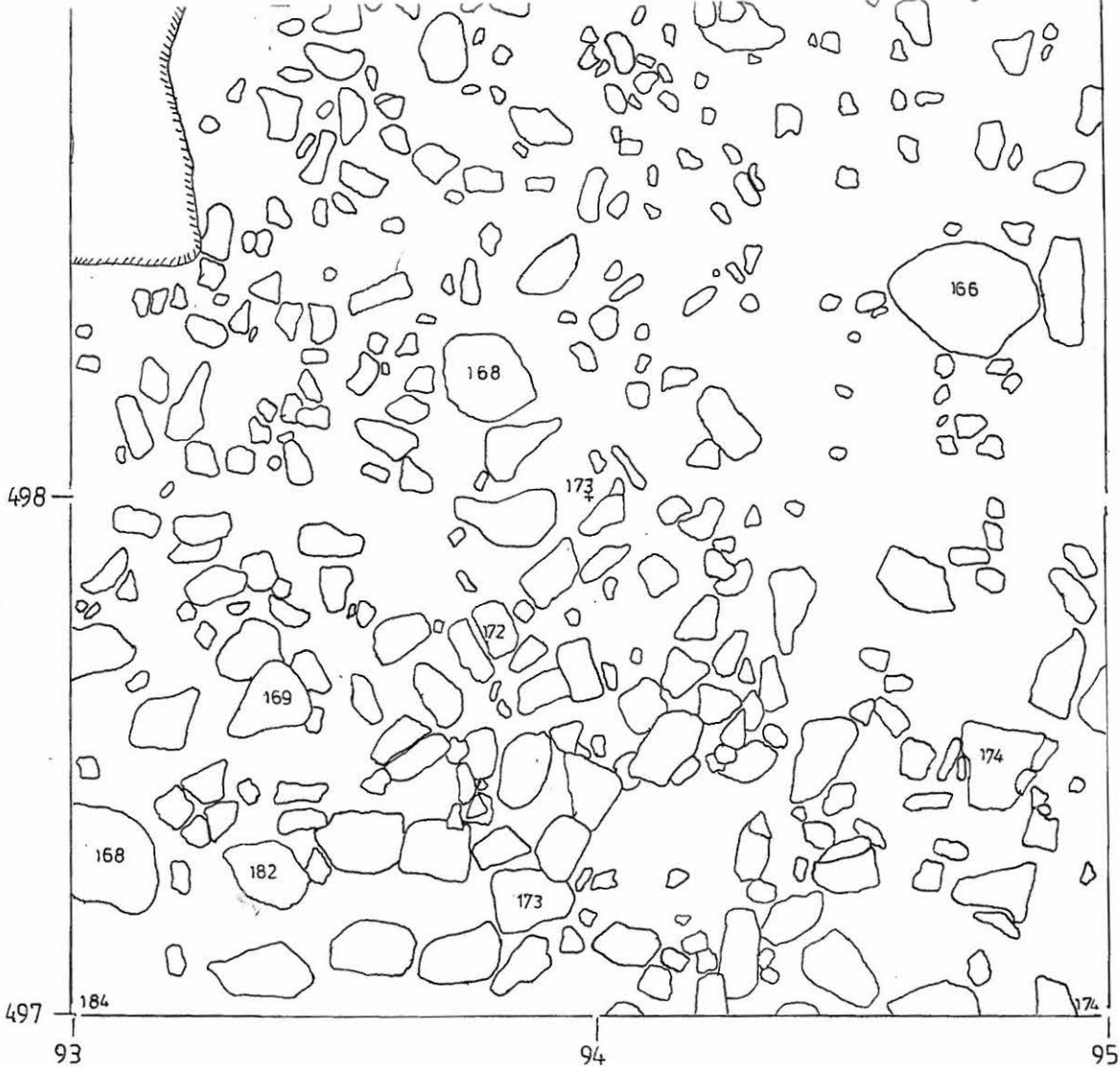
Dia	Provgrop	Förklaring
43208	92-93/497-498	Spjutspets in situ. Från S.
43209	92-93/497-498	Spjutspets in situ. Från NW.
43210	92-93/497-498	Spjutspets in situ. Från ovan
43211	92-93/497-498	Spjutspets in situ. Från ovan.
43212	92-93/497-498	Arbetsbild. Grävning av spjutspets. Från S.
43213	110/497	Bottennivå. Från S.
43214	102-103/472-473	Nivå 5. Från S.
43215	110/488	Bottennivå samt W-profil. Från E.
43216		Arbetsbild. Ritning av brandgravfält. Från NW.
43217		Outgrävt brandgravfält. Från E.
43218	92-93/497-498	Nivå 1. Från S.

Karis Läpp Stora Näset

X= 6659 75 Y= 2480 78 Z= 10-15

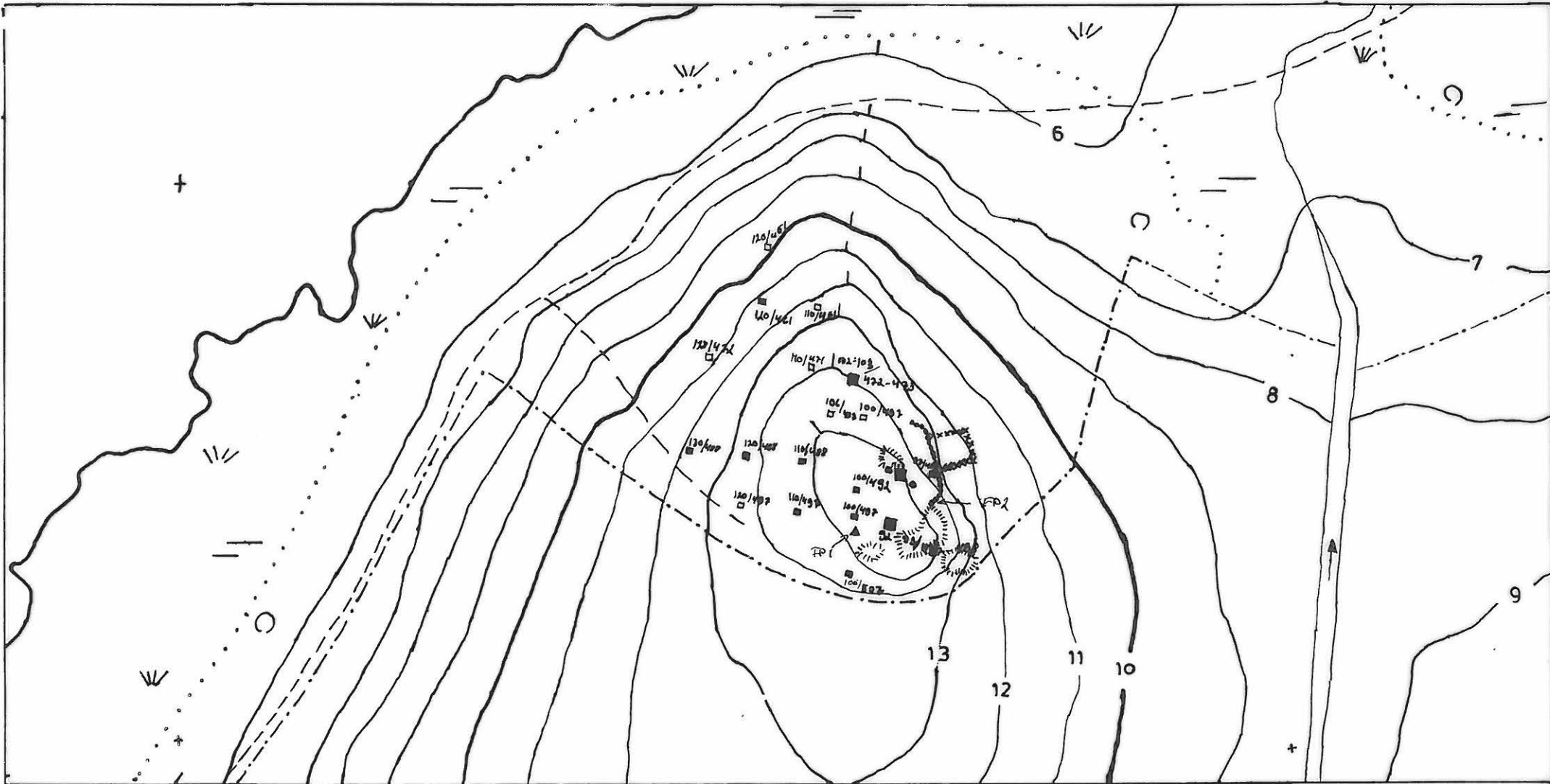

Grundkarta: 2014 07 SNAPPERTUNA

KARIS LÄPP STORA NÄSET
 LFAST H JANSSON 1999
 Nivåkartan 93-94/497-498 (Nivå 1)
 Profilkartan (S-profil) 110/488 (Bottennivå)
 Nivåkartan 100/497 (Nivå 2)
 Skala 1:10
 Fixpunkt 15,42möh Mh 148
 Rit H Jansson/S Wessman

	Svart smutsfärgad jord		Sten
	Matjord		Berggrund
	Rödbrun jord		
	Gul sand		

KARIS LÄPP STORA NÄSET
J FAST/H JANSSON 1999

Översiktskarta
Skala: 1:1000
Rit. H Jansson

- Provgrop med fynd
- Fyndtom provgrop
- Stenmur
- Rest av gammal lada
- - - - Åkerkant
- - - - Stig
- ☀ Berg i dager
- ..... Sumpmark

KARIS STORA NÄSET 1999

Lilla Näset

Stora Näset

f:115470, H5471, 115473-115474; Panoramabild över Stora och Lilla Näset. Från N-NW

H. Jansson

f:115469; Översiktsbild
Från N

f:115466; Översiktsbild.
Ramp till hölada
Från NNE

f:115463; Översiktsbild.
Stora Näsets S-slutning
Från NE.

f:115464; Översiktsbild.
Stora Näsets högsta del var
brandgravfältet är beläget.
Från E

f: 115505; Översiktsbild.
Ogrävd del av brandgravfältet.
Från S

f:115483; Arbetsbild.
Grävning av 128/422
Från NW

f:115501; Arbetsbild.
Jyrki Mononen vid talcymetern.
samt Jan Fast.
Från W

f:115495; Arbetsbild.
Grävning av spjutspets
Från S.

H. Jansson/J. Fast.

f:115491; 92-93/497-498
Spjutspetsar in situ
Från S

f:115493;
Spjutspets (KM31633: 33) in situ
Från ovan

f:115488;
Spjutspets (KM 31633: 33-34)
in situ. KM31633:34:s spets
rekonstruerad (KM31633:35)

H. Jansson

MITTAUSRAPORTTI KARJAA/STORANÄSET

Kaivausalueen kaivauskuoppien nurkat sekä muut tärkeät kohteet kartoitettiin käyttäen elektronista takymetriä sekä maastotallenninta. Kartoituksen lähtöpisteinä käytettiin Karjaan kaupungin pisteitä 4889 ja 1000, jotka ovat pultteja kivessä. Tasokoordinaattijärjestelmä vastaa kartastokoordinaattijärjestelmää (kkj) sillä erotuksella, että Y-koordinaatista (itä-koordinaatista) on jätetty kaistanumero (2-kaista) pois. Korkeusjärjestelmä on Karjaan kaupungin järjestelmä, mikä vastaa N60-järjestelmää. Mittauksilla ei ole tutkittu Karjaan kaupungin ja kkj:n sekä N60-järjestelmän todellista vastaavuutta.

Kaivausalueelle mitattiin X-, Y- ja Z- koordinaateiltaan tunnettuja apupisteitä mahdollisia tulevia mittauksia sekä kojeaseman vaihtoa ajatellen. Apupisteiden numerot ja koordinaatit (pohjois- ja itä-koordinaatti sekä korkeus) ovat listassa 1. Piste 1130 merkittiin kivimuurissa olevaan kiveen, muut pisteet ovat maahan upotettuja puupaaluja. Kartoitusmittauksissa kaikille kartoitetuille kohteille mitattiin tasokoordinaattien (X ja Y) lisäksi myös korkeus. Kartoitetut kohteet ovat pääasiassa viivamaisia rakenteita tai kallioalueiden rajauksia. Maanpinnan hajapisteitä ei mitattua muualta kuin kallioalueilta pinnanmuotojen selvittämiseksi. Liitteinä ovat viivakartta, jossa on esitetty apupisteiden sijainti, kaivauskuopat sekä mitatut hajapisteet ja mitattujen pisteiden koordinaattilistaus.

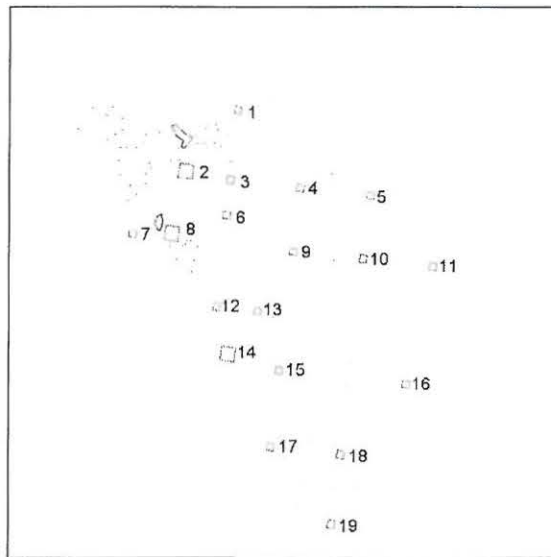
1127	6659738.867	480784.908	14.362
1128	6659746.876	480793.520	14.150
1129	6659760.779	480778.899	15.419
1130	6659755.300	480764.205	14.109

Lista 1. Apupisteiden numerot ja koordinaatit.

Listassa 2 ovat kaivauskuoppien lounaisnurkkien koordinaatit (pohjois- ja itä-koordinaatti sekä korkeus). Kuvassa 1 on esitetty vastaava kaivauskuoppien numerointi.

1	6659767.742	480779.370	14.299
2	6659758.592	480771.327	15.045
3	6659757.792	480778.285	15.141
4	6659756.676	480788.233	14.634
5	6659755.601	480798.057	13.496
6	6659752.813	480777.779	15.238
7	6659750.206	480764.415	13.585
8	6659749.817	480769.367	14.227
9	6659747.669	480787.221	14.660
10	6659746.561	480797.148	13.651
11	6659745.530	480807.027	12.070
12	6659739.813	480776.357	14.265
13	6659739.203	480782.151	14.540
14	6659732.781	480777.472	13.583
15	6659730.801	480785.309	13.462
16	6659728.795	480803.231	10.700
17	6659719.878	480784.029	12.103
18	6659718.848	480793.991	10.903
19	6659708.952	480792.728	9.682

Lista 2. Kaivauskuoppien lounaisnurkkien koordinaatit.

Kuva 1. Kaivauskuoppien numerointi.

Keravalla 12.10.2000

Jyrki Mononen

1	0	99	1015	6660027.197	480807.098	0.000
1	0	99	4889	6660233.023	480990.824	0.000
1	0	260	3	6659763.512	480776.518	0.000
1	0	99	1015	6660027.197	480807.098	0.000
1	0	99	4889	6660233.023	480990.824	0.000
1	0	260	3	6659763.512	480776.518	15.276
1	0	200	1000	6660297.142	480892.195	16.647
1	0	200	1001	6659897.223	480810.373	8.347
1	0	100	1002	6659760.788	480778.890	15.419
1	0	101	1003	6659760.780	480778.619	15.206
1	0	101	1004	6659759.077	480793.237	14.035
1	0	200	1062	6659749.134	480772.379	15.197
1	0	200	1063	6659749.601	480772.618	15.069
1	0	200	1064	6659749.692	480773.141	15.204
1	0	200	1072	6659751.600	480768.518	14.680
1	0	200	1073	6659752.314	480768.406	14.455
1	0	204	1074	6659748.908	480770.149	14.286
1	0	204	1075	6659748.918	480772.031	14.693
1	0	204	1076	6659748.818	480774.155	15.043
1	0	204	1077	6659746.858	480773.689	14.862
1	0	204	1078	6659745.294	480773.282	14.626
1	0	204	1079	6659746.960	480771.185	14.435
1	0	204	1088	6659765.325	480763.346	14.517
1	0	204	1089	6659764.687	480762.384	14.398
1	0	204	1090	6659763.900	480761.266	14.105
1	0	204	1091	6659765.471	480757.136	12.632
1	0	204	1092	6659768.445	480759.051	12.895
1	0	204	1093	6659767.504	480761.089	13.713
1	0	204	1094	6659768.545	480761.985	13.699
1	0	204	1095	6659766.984	480763.417	14.299
1	0	204	1096	6659762.807	480763.078	14.424
1	0	204	1097	6659760.990	480762.927	14.115
1	0	204	1098	6659758.996	480762.965	13.663
1	0	204	1099	6659757.491	480764.441	14.022
1	0	204	1100	6659756.145	480765.350	14.123
1	0	204	1101	6659757.720	480766.729	14.646
1	0	204	1102	6659759.001	480766.732	14.827
1	0	204	1103	6659759.891	480767.510	15.076
1	0	204	1104	6659760.565	480767.283	15.151
1	0	204	1105	6659760.916	480770.283	15.311
1	0	204	1106	6659761.084	480771.497	15.279
1	0	204	1107	6659762.729	480771.356	15.269
1	0	204	1108	6659765.419	480770.696	15.062
1	0	204	1109	6659764.950	480768.665	15.106
1	0	204	1110	6659764.718	480766.716	14.864
1	0	204	1111	6659763.481	480766.400	14.880
1	0	204	1112	6659762.839	480765.332	14.774
1	0	204	1113	6659762.798	480763.944	14.572
1	0	204	1114	6659764.535	480773.778	15.154
1	0	204	1115	6659765.604	480775.296	15.142
1	0	204	1116	6659766.194	480775.406	15.075
1	0	204	1117	6659766.130	480776.642	14.900
1	0	204	1118	6659765.367	480777.028	15.037
1	0	204	1119	6659764.605	480778.607	14.894
1	0	204	1120	6659762.987	480777.410	15.242
1	0	204	1121	6659762.905	480775.544	15.259
1	0	204	1122	6659763.479	480774.988	15.215
1	0	204	1123	6659763.472	480774.076	15.194
1	0	3	1127	6659738.867	480784.908	14.362
1	0	3	1128	6659746.876	480793.520	14.150
1	0	3	1129	6659760.779	480778.899	15.419
1	0	3	1130	6659755.300	480764.205	14.109
1	0	260	4	6659732.538	480796.058	12.649
1	0	3	1127	6659738.867	480784.908	14.362
1	0	3	1128	6659746.876	480793.520	14.150
1	0	201	1162	6659729.338	480795.471	12.759
1	0	201	1153	6659745.379	480808.075	11.930
1	0	201	1157	6659746.490	480798.161	13.490
1	1	201	1005	6659768.472	480780.476	14.149
1	1	201	1006	6659767.619	480780.342	14.241
1	1	201	1007	6659767.742	480779.370	14.299
1	1	201	1008	6659768.750	480779.513	14.206
1	1	201	1005	6659768.472	480780.476	14.149
1	2	201	1009	6659758.592	480771.327	15.045
1	2	201	1010	6659760.622	480771.596	15.218
1	2	201	1011	6659760.317	480773.542	15.292
1	2	201	1012	6659758.376	480773.363	15.266
1	2	201	1009	6659758.592	480771.327	15.045
1	3	201	1013	6659751.063	480765.462	13.872
1	3	201	1014	6659750.060	480765.413	13.774
1	3	201	1015	6659750.206	480764.415	13.585

1	3	201	1016	6659751.030	480764.324	13.650
1	3	201	1013	6659751.063	480765.462	13.872
1	4	201	1017	6659749.817	480769.367	14.227
1	4	201	1018	6659751.749	480769.654	14.398
1	4	201	1019	6659751.623	480771.504	14.808
1	4	201	1020	6659749.528	480771.382	14.604
1	4	201	1017	6659749.817	480769.367	14.227
1	5	201	1021	6659753.711	480778.869	15.166
1	5	201	1022	6659752.685	480778.771	15.130
1	5	201	1023	6659752.813	480777.779	15.238
1	5	201	1024	6659753.810	480777.850	15.268
1	5	201	1021	6659753.711	480778.869	15.166
1	6	201	1025	6659758.629	480779.387	15.083
1	6	201	1026	6659757.672	480779.283	15.102
1	6	201	1027	6659757.792	480778.285	15.141
1	6	201	1028	6659758.785	480778.403	15.110
1	6	201	1025	6659758.629	480779.387	15.083
1	7	201	1029	6659757.551	480789.330	14.504
1	7	201	1030	6659756.579	480789.181	14.611
1	7	201	1031	6659756.676	480788.233	14.634
1	7	201	1032	6659757.658	480788.379	14.549
1	7	201	1029	6659757.551	480789.330	14.504
1	8	201	1033	6659748.614	480787.338	14.653
1	8	201	1034	6659748.581	480787.336	14.646
1	8	201	1035	6659748.530	480788.365	14.646
1	8	201	1036	6659747.562	480788.308	14.620
1	8	201	1037	6659747.669	480787.221	14.660
1	8	201	1033	6659748.614	480787.338	14.653
1	9	201	1038	6659739.069	480783.196	14.471
1	9	201	1039	6659739.203	480782.151	14.540
1	9	201	1040	6659740.271	480782.389	14.636
1	9	201	1041	6659740.025	480783.285	14.514
1	9	201	1038	6659739.069	480783.196	14.471
1	10	201	1042	6659734.360	480779.634	14.033
1	10	201	1043	6659732.445	480779.399	13.859
1	11	201	1044	6659731.735	480786.357	13.518
1	11	201	1045	6659730.666	480786.318	13.430
1	11	201	1046	6659730.801	480785.309	13.462
1	11	201	1047	6659731.812	480785.388	13.606
1	11	201	1044	6659731.735	480786.357	13.518
1	12	202	1048	6659756.073	480765.177	14.031
1	12	202	1049	6659753.492	480763.049	14.001
1	12	202	1050	6659751.175	480763.633	13.597
1	12	202	1051	6659746.151	480765.075	14.036
1	12	202	1052	6659742.390	480766.310	13.734
1	12	202	1053	6659741.124	480769.176	13.795
1	13	202	1054	6659748.441	480772.224	14.736
1	13	202	1055	6659749.015	480772.928	14.914
1	13	202	1056	6659748.993	480773.421	14.959
1	13	202	1057	6659749.463	480773.690	15.013
1	13	202	1058	6659750.204	480773.534	14.981
1	13	202	1059	6659749.856	480772.922	14.995
1	13	202	1060	6659749.789	480772.180	14.797
1	13	202	1061	6659748.807	480771.993	14.689
1	13	202	1054	6659748.441	480772.224	14.736
1	14	203	1065	6659751.129	480768.496	14.304
1	14	203	1066	6659751.133	480768.499	14.304
1	14	203	1067	6659752.024	480768.056	14.236
1	14	203	1068	6659753.001	480768.417	14.458
1	14	203	1069	6659753.387	480769.021	14.465
1	14	203	1070	6659752.298	480769.136	14.417
1	14	203	1071	6659751.205	480768.904	14.309
1	14	203	1065	6659751.129	480768.496	14.304
1	15	205	1080	6659762.897	480771.768	15.259
1	15	205	1081	6659763.861	480772.038	15.205
1	15	205	1082	6659764.454	480771.094	15.181
1	15	205	1083	6659765.937	480770.445	15.046
1	15	205	1084	6659766.075	480771.064	15.029
1	15	205	1085	6659764.678	480772.342	15.243
1	15	205	1086	6659764.143	480773.409	15.167
1	15	205	1087	6659762.699	480772.196	15.266
1	15	205	1080	6659762.897	480771.768	15.259
1	16	201	1124	6659756.600	480798.236	13.506
1	16	201	1125	6659756.459	480799.229	13.407
1	16	201	1126	6659755.508	480799.155	13.486
1	17	201	1131	6659739.743	480777.303	14.302
1	17	201	1132	6659740.773	480777.488	14.440
1	17	201	1133	6659740.914	480776.497	14.408
1	17	201	1134	6659739.813	480776.357	14.265
1	17	201	1131	6659739.743	480777.303	14.302
1	10	201	1135	6659734.716	480777.698	13.761

1	10	201	1136	6659732.781	480777.472	13.583
1	18	201	1137	6659720.948	480784.172	12.198
1	18	201	1138	6659719.878	480784.029	12.103
1	18	201	1139	6659719.792	480785.017	12.030
1	18	201	1140	6659720.762	480785.161	12.166
1	18	201	1137	6659720.948	480784.172	12.198
1	19	201	1141	6659708.952	480792.728	9.682
1	19	201	1142	6659710.011	480792.833	9.833
1	20	201	1145	6659718.690	480794.958	10.798
1	20	201	1146	6659719.729	480795.052	10.923
1	20	201	1147	6659719.894	480794.125	11.120
1	20	201	1148	6659718.848	480793.991	10.903
1	20	201	1145	6659718.690	480794.958	10.798
1	21	201	1149	6659729.668	480804.400	10.765
1	21	201	1150	6659729.824	480803.439	10.747
1	21	201	1151	6659728.795	480803.231	10.700
1	21	201	1152	6659728.653	480804.237	10.700
1	21	201	1149	6659729.668	480804.400	10.765
1	22	201	1154	6659746.399	480808.253	12.033
1	22	201	1155	6659746.579	480807.210	12.151
1	22	201	1156	6659745.530	480807.027	12.070
1	23	201	1158	6659747.466	480798.293	13.478
1	23	201	1159	6659747.652	480797.271	13.641
1	23	201	1160	6659746.561	480797.148	13.651
1	16	201	1161	6659755.601	480798.057	13.496
1	24	201	1143	6659708.804	480793.751	9.646
1	24	201	1144	6659709.868	480793.909	9.764
1	25	201	1042	6659734.360	480779.634	14.033
1	25	201	1135	6659734.716	480777.698	13.761
1	26	201	1043	6659732.445	480779.399	13.859
1	26	201	1136	6659732.781	480777.472	13.583
1	27	201	1160	6659746.561	480797.148	13.651
1	27	201	1157	6659746.490	480798.161	13.490
1	28	201	1157	6659746.490	480798.161	13.490
1	28	201	1158	6659747.466	480798.293	13.478
1	29	201	1156	6659745.530	480807.027	12.070
1	29	201	1153	6659745.379	480808.075	11.930
1	30	201	1153	6659745.379	480808.075	11.930
1	30	201	1154	6659746.399	480808.253	12.033
1	31	201	1154	6659746.399	480808.253	12.033
1	31	201	1155	6659746.579	480807.210	12.151
1	32	201	1126	6659755.508	480799.155	13.486
1	32	201	1161	6659755.601	480798.057	13.496
1	33	201	1124	6659756.600	480798.236	13.506
1	33	201	1161	6659755.601	480798.057	13.496
1	34	201	1144	6659709.868	480793.909	9.764
1	34	201	1142	6659710.011	480792.833	9.833
1	35	201	1143	6659708.804	480793.751	9.646
1	35	201	1141	6659708.952	480792.728	9.682